

Konjunktiv II

Konjunktiv - slovesný způsob, který vyjadřuje neskutečnost, možnost, přání, či nejistotu. U každého času existuje vedle oznamovacího způsobu i konjunktiv.

1. Konjunktiv Präterita

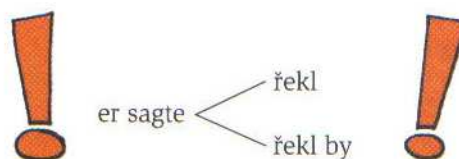
Slouží k vyjádření přítomného podmiňovacího způsobu (kondicionálu) – *es wäre* – bylo by, *wir könnten* – mohli bychom, *er käme* – přišel by.

Das wäre mir aber peinlich.
Könnten wir bezahlen?
Er käme sowieso nicht.

To by mi bylo ale trapné.
 Mohli bychom zaplatit?
 Stejně by nepřišel.

slabá slovesa

sagen	
ich sagte	wir sagten
du sagtest	ihr sagtet
er sagte	sie sagten

Konjunktiv präterita slabých sloves má stejný tvar jako oznamovací způsob präterita.

pomocná slovesa

sein		haben		werden	
ich wäre	wir wären	ich hätte	wir hätten	ich würde	wir würden
du wär(e)st	ihr wär(e)t	du hättest	ihr hättet	du würdest	ihr würdet
er wäre	sie wären	er hätte	sie hätten	er würde	sie würden

Konjunktiv präterita slovesa *sein* se tvoří přehlasováním kmene präterita, který zároveň přibírá koncovky *-e, -(e)st, -e, -en, -(e)t, -en*: *er war - er wäre (byl by)*.

Slovesa *haben* a *werden* tvoří konjunktiv präterita z oznamovacího způsobu präterita přehlasováním kmenové samohlásky: *er hatte - er hätte (měl by)*, *er wurde - er würde (stal by se)*.

způsobová slovesa a sloveso *wissen*

können		mögen		sollen	
ich könnte	wir könnten	ich möchte	wir möchten	ich sollte	wir sollten
du könntest	ihr könntet	du möchtest	ihr möchtet	du solltest	ihr solltet
er könnte	sie könnten	er möchte	sie möchten	er sollte	sie sollten

Konjunktiv způsobových sloves a slovesa *wissen* se tvoří z oznamovacího způsobu präterita přehlasováním kmenové samohlásky: *er durfte - er dürfte (směl by)*, *er konnte - er könnte (mohl by)*, *er mochte - er möchte (chtěl by)*, *er musste - er müsste (musel by)*, *er wusste - er wüsste (věděl by)*.

Všimněte si

er wollte - chtěl / chtěl by
 er sollte - měl / měl by

U sloves *wollen* a *sollen* jsou tvary konjunktivu präterita a oznamovacího způsobu präterita shodné.

silná slovesa

gehen		kommen	
ich ginge	wir gingen	ich käme	wir kämen
du gingest	ihr ginget	du käm(e)st	ihr käm(e)t
er ginge	sie gingen	er käme	sie kämen

Silná slovesa tvoří konjunktiv präterita z oznamovacího způsobu präterita koncovkami *-e, -(e)st, -e, -en, -(e)t, -en*: *er ging - er ginge (šel by)*. Kmenová samohláčka schopná přehlásky se zpravidla přehlasuje: *er kam - er käme (přišel by)*.

Srovnejte oznamovací způsob préterita a konjunktiv préterita

ich ging (šel jsem)	x	ich ginge (šel bych)	wir gingen (šli jsme)	x	wir gingen (šli bychom)
du gingst (šel jsi)	x	du gingest (šel bys)	ihr gingt (šli jste)	x	ihr ginget (šli byste)
er ging (šel)	x	er ginge (šel by)	sie gingen (šli)	x	sie gingen (šli by)

slovesa smíšeného časování

denken	er dachte	-	er dächte (myslel by)
verbringen	er verbrachte	-	er verbrächte (strávil by)
kennen	er kannte	-	er kennte (znal by)

Slovesa *denken* a *bringen* tvoří konjunktiv préterita podobně jako slovesa způsobová, tj. přehlasováním příslušných tvarů oznamovacího způsobu préterita (*er dächte*). U ostatních sloves se v konjunktivu préterita objevuje *-e-* (*er kennte*). Tvary konjunktivu préterita se u sloves smíšeného časování používají velmi zřídka.

2. Opisná forma *würde* + infinitiv

- (kondicionál). Jedná se o zvláštní opisnou formu konjunktivu, která se s ním významově téměř kryje.

Tvoření:	<i>würde</i> + infinitiv	sagen – er würde sagen
----------	--------------------------	------------------------

- této formě dává němčina přednost před konjunktivem v případě většina sloves (silná, slabá, smíšená): *machen* – *er würde machen*, *denken* – *er würde denken*, *kommen* – *er würde kommen*.

- používá se také proto, že některá slovesa mají v konjunktivu a oznamovacím způsobu préterita stejný tvar: *ich sagte* (konj.) - *ich sagte* (prét.)

- **nepoužívá se u:** pomocných a způsobových sloves a slovesa *wissen* (pouze konj. Préterita): *er hätte*, *er wäre*, *er könnte*, *er wüsste*.

- u některých silných sloves jako *bleiben*, *finden*, *gehen*, *kommen*, *lassen*, *laufen* – se používají oba tvary – i konjunktiv préterita i opisná forma:

bleiben:	<i>er würde bleiben</i>	-	<i>er bliebe</i>
Kommen:	<i>er würde kommen</i>	-	<i>er käme</i> apod.

Užití konjunktivu préterita a opisné formy *würde* + infinitiv

a) v hlavní větě:

- možnost: *Es könnte noch schlimmer sein. Er würde uns anrufen. Wäre es nicht möglich?*
- přání, představu: *Wir würden noch hier bleiben.*
- zdvořilou prosbu, nebo upozornění: ***Würden Sie mir helfen? Das sollten Sie nicht machen. Wären Sie so nett und würden Sie es mir erklären?***
- skromné mínění: *Ich würde sagen... Ich hätte eine andere Lösung.*

b) ve vedlejší větě:

Ich wäre froh, wenn du kommen könntest.

Wenn er das Studium beenden würde, würde er Ökonom.

- jedná se o podmínkové věty. Vyjadřují děj, který by se mohl nyní, či v budoucnosti uskutečnit, ale mluvčí je považuje spíše za nereálné. Poznávací znamení: spojka WENN. Někdy ji lze i vynechat – VV pak začíná určitým slovesným tvarem:

Wenn du kommen könntest, wäre ich froh. – Könntest du kommen, wäre ich froh.

3. Konjunktiv plusquamperfekta

Konjunktiv plusquamperfekta

ich hätte / wäre + přičestí minulé

Früher **hätte** ich die Blechdosen **weggeworfen**, - Dříve bych (byl) plechovky vyhazoval, ale aber heute werden sie gesammelt. dnes se sbírají.

Er **wäre** auch auf den Zaun **geklettert**, aber er - Byl by na ten plot také vylezl, ale měl strach. hatte Angst.

Německému konjunktivu plusquamperfekta odpovídá český kondicionál minulý: *ich hätte wegge-
worfen - byl bych vyhazoval*. Konjunktiv plusquamperfekta se tvoří pomocí konjunktivu préterita
pomocného slovesa *haben*, resp. *sein* a přičestí minulého plnovýznamového slovesa.

Ohne dich **hätte** ich es nicht **geschafft**.

Bez tebe bych to byla nestihla.

Ohne dich **hätte** ich es nicht **schaffen können**.

Bez tebe bych to byla nemohla stihnout.

Ve spojení konjunktivu plusquamperfekta způsobového slovesa s infinitivem plnovýznamového slovesa je přičestí minulé způsobového slovesa nahrazováno infinitivem.

Všimněte si: Sie **haben** es **machen müssen**. - Sie **hätten** es **machen müssen**.